

OBSAH

Předmluva	7
1 Onemocnění hypotalamu a hypofýzy	13
1.1 Onemocnění hypotalamu a jeho příčiny	13
1.2 Diabetes insipidus	15
1.3 Syndrom nepřiměřené sekrece vasopresinu, CSWS, hyponatremie při onemocněních hypotalamu a hypofýzy	18
1.3.1 Syndrom nepřiměřené sekrece vasopresinu, nepřiměřené antidiurézy (SIADH) – patofyziologie	22
1.3.2 Cerebral salt wasting syndrome (CSWS) – patofyziologie	24
1.3.3 Hypokortikalismus jako příčina hyponatremie	24
1.4 Tumory hypotalamo-hypofyzární oblasti, diferenciální diagnostika expanzivních procesů v tureckém sedle, hormonálně afunkční expanze	26
1.4.1 Hormonálně afunkční adenom hypofýzy	27
1.4.2 Kraniofaryngeom	29
1.4.3 Hypofyzitida	32
1.5 Hyperfunkční syndromy při hypotalamo-hypofyzárních onemocněních ...	34
1.5.1 Hyperprolaktinemie	34
1.5.2 Akromegalie a gigantismus	39
1.5.3 Cushingova choroba a diferenciální diagnostika hyperkortisolismu	43
1.5.4 Nelsonův syndrom	51
1.5.5 TSH produkující adenom hypofýzy	51
1.5.6 Gonadotropiny produkující adenomy hypofýzy	52
1.6 Hypopituitarismus	53
1.6.1 Substitute adrenokortikotropní osy	61
1.6.2 Substitute tyreotropní osy	68
1.6.3 Substitute sexageny	70
1.6.4 Substitute růstovým hormonem	78
1.7 Poruchy růstu a léčba růstovým hormonem v dětství	79
2 Onemocnění štítné žlázy	80
2.1 Eufunkční struma	80
2.2 Tyreotoxikóza, hypertyreóza	82

2.2.1	Nejčastější příčiny hypertyreózy, jejich klinická symptomatologie a diagnostika	83
2.2.2	Gravesova-Basedowova choroba	84
2.2.3	Hypertyreóza při independentním adenomu štítné žlázy	90
2.2.4	Polynodózní toxická struma	90
2.2.5	Amiodaronem indukované tyreopatie	91
2.2.6	Další příčiny tyreotoxikózy	93
2.2.7	Tyreotoxická krize	94
2.3	Hypotyreóza	95
2.4	Záněty štítné žlázy	98
2.4.1	Akutní zánět štítné žlázy	98
2.4.2	Subakutní tyreoiditida (De Quervainova, granulomatózní, obrovskobuněčná)	99
2.4.3	Chronická autoimunitní tyreoiditida	100
2.5	Nádory štítné žlázy	104
2.6	Diferenciální diagnostika uzlu ve štítné žláze z hlediska FNAB	105
2.7	Volba vyšetření při podezření na jednotlivé tyreopatie	109
3	Onemocnění přštítných tělísek	110
3.1	Primární hyperparatyreóza a diferenciální diagnostika hyperkalcemie ...	110
3.2	Hypoparatyreóza	113
4	Onemocnění kůry nadledvin	115
4.1	Hyperfunkční syndromy	115
4.1.1	Cushingův syndrom a jeho diferenciální diagnostika	115
4.1.2	Primární hyperaldosteronismus	115
4.2	Primární (Addisonova choroba) a sekundární adrenokortikální insuficience	118
4.3	Kongenitální adrenální hyperplazie	125
4.4	Zvětšení nadledvin, diferenciální diagnostika, incidentalom nadledviny ...	130
5	Onemocnění dřene nadledvin	136
5.1	Feochromocytom a paragangliom	136
5.2	Hypofunkce dřene nadledvin	140
6	Poruchy pohlavního dospívání	141
6.1	Předčasná puberta (pubertas praecox)	141
6.2	Opožděná puberta (pubertas tarda)	143

7	Poruchy funkce testes	145
7.1	Mužský hypogonadismus	145
7.2	Primární onemocnění testes	146
7.2.1	Oboustranná anorchie	146
7.2.2	Kryptorchismus	147
7.2.3	Klinefelterův syndrom	149
7.2.4	Syndrom Noonanové (mužský Turnerův syndrom)	150
7.2.5	Získaný periferní hypogonadismus	151
7.2.6	Pokles sekrece androgenů v dospělosti a stáří	151
7.3	Centrální (hypotalamo-hypofyzární) příčiny poruch testikulárních funkcí	152
7.3.1	Hypogonadotropní hypogonadismus u mužů	152
7.3.2	Izolovaný deficit LH (Pasqualiniho syndrom)	155
7.3.3	Hyperprolaktinemie	155
7.3.4	Jiné příčiny	156
7.4	Porucha funkce testes při systémových onemocněních	156
7.5	Léčba poruch funkce testes	157
7.5.1	Substituční léčba androgeny	157
7.5.2	Substituce gonadotropiny a gonadoliberinem	157
7.6	Poruchy účinku androgenů	158
7.7	Poruchy mužské fertility	159
7.8	Nádory testes	161
8	Gynekomastie	162
9	Poruchy funkce ovarií	165
9.1	Klinická manifestace poruch funkce ovarií, ženský hypogonadismus	165
9.2	Primární (periferní) poruchy funkce ovarií	166
9.2.1	Ageneze gonád	166
9.2.2	Turnerův syndrom	166
9.2.3	Předčasné ovariální selhání	167
9.3	Centrální poruchy funkce ovarií	168
9.3.1	Hypogonadotropní hypogonadismus	168
9.3.2	Hyperprolaktinemie	169
9.4	Poruchy funkce ovarií spojené s hypersekrecí androgenů	169
9.4.1	Syndrom polycystických ovarií	169
9.4.2	Hyperplazie nadledvin manifestující se v dospělosti	172
9.4.3	Další příčiny	173
9.5	Nádory ovarií	173
9.6	Léčba ženského hypogonadismu	174

9.6.1	Hormonální substituce estrogenu a gestagenu	174
9.6.2	Substituční léčba gonadotropiny GnRH	174
9.6.3	Léčba anovulačních cyklů	175
10	Hirsutismus	176
11	Neuroendokrinní tumory	182
11.1	Karcinoidový syndrom	185
11.2	Inzulinom (organický hyperinzulinismus)	186
11.3	Gastrinom, Zollingerův-Ellisonův syndrom	187
11.4	VIPom (WDHA syndrom, Vernerův-Morrisonův syndrom)	188
11.5	Léčba NET	189
12	Polyglandulární syndromy	191
12.1	Mnohočetná endokrinní neoplazie	191
12.1.1	Mnohočetná endokrinní neoplazie typu 1 (Wermerův syndrom)	191
12.1.2	Mnohočetná endokrinní neoplazie typu 2A (Sippleho syndrom)	193
12.1.3	Mnohočetná endokrinní neoplazie typu 2B (MEN 2B, syndrom mnohočetných slizničních neurinomů)	194
12.1.4	Mnohočetná endokrinní neoplazie typu 4	195
12.2	Autoimunitní polyglandulární syndromy	195
Přílohy – vyšetření v endokrinologii		199
I.	Normální bazální hodnoty hormonů	200
II	Dynamické testy v endokrinologii	205
Literatura		209
Přehled použitých zkratk		211
Seznam ilustrací		214
Summary		215
Medailonek autora		216
Rejstřík		218